Laboratoriemedicin

Godkänt datum 2026-08-11

Enterovirus RNA-påvisning

Bakgrund

Enterovirus tillhör picornavirusfamiljen och är ett litet icke-höljeförsett RNA-virus. Det finns mer än 100 olika typer av enterovirus, bland annat de tre typerna av poliovirus. Immuniteten är typspecifik. Enterovirus kan orsaka en lång rad olika kliniska symptom, alltifrån mild febersjukdom till utslagssjukdom, blåsor i handflator, fotsulor och mun, luftvägssjukdom, konjunktivit, myokardit, myalgi, meningit/encefalit samt slappa pareser och vissa virustyper är associerade med mer allvarliga sjukdomstillstånd. Virus kan smitta både fekalt-oralt och via luftvägarna och spridningen sker främst under sommaren och hösten. Virus kan påvisas i höga mängder i faeces under längre tid, speciellt hos barn. I det akuta skedet av en infektion kan virus nästan alltid påvisas i luftvägssekret under en till två veckors tid. Likvorprov har ofta låg känslighet för detektion av enterovirus varför faece- och luftvägsprov ska tas vid frågeställning meningoencefalit eller slapp pares. Om enterovirus påvisas i dessa fall, skickas faecesprovet till Folkhälsomyndigheten för enterovirustypning. Detta görs som led i den nationella polioövervakningen.

Enterovirus D68 (EV-D68) är en av de typer av virus som kan orsaka allvarlig infektion. EV-D68 har orsakat utbrott med bl.a. allvarlig luftvägssjukdom, särskilt hos barn. Man har även sett association mellan EV-D68 och neurologiska symptom. Ange på remissen om frågeställningen är EV-D68 eller om typning önskas. Om provet blir positivt för Enterovirus skickas provet till Karolinska för typning.

Svar/Tolkning/Bedömning

- Enterovirus RNA: Påvisat
- Enterovirus RNA: Svagt positivt
- Enterovirus RNA: Ej påvisat
- Enterovirus RNA: Ej bedömbart

Metodik/mätprincip

Nukleinsyra från patientprov extraheras och analyseras för enterovirus med realtids-PCR (polymerase chain reaction).

Referenslitteratur

Nielsen ACY, Böttiger B, Midgley S, Nielsen LP. A novel enterovirus and parechovirus multiplex one-step real-time PCR – validation and clinical experience. J Virol Methods,2013, 193:359-63.